

Editor: *Vasile Burlui*
Redactor: *Renata Müller*
Tehnoredactor: *Ioan Uzier*
Design coperta: *Ionuț Broștianu*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PARASCHIVESCU, MIRON RADU

Poeme / Miron Radu Paraschivescu; ed. îngrij. de Livia Iacob;
pref. de Ioan Milică. - Iași: Cartea Românească Educațional,
2019

ISBN 978-606-8982-33-5

I. Iacob, Livia (ed.)
II. Milică, Ioan (pref.)

821.135.1

Grupul Editorial Cartea Românească Educațional
Copyright © Editura Cartea Românească Educațional, 2019
www.librariacartearomaneasca.ro/ecredu.ro

MIRON RADU PARASCHIVESCU

Poeme

Ediție îngrijită de Livia IACOB

Prefață de Ioan MILICĂ

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

Cuprins

Prefață de Ioan Milică: **Poetul și tovarășul Miron Radu Paraschivescu** / 5

Declarație patetică / 13

Prefață / 15

Sfârșit / 16

Vita nuova / 17

Singura lumină / 20

Scrisoare într-un pachet cu alimente / 23

Primăvară dulce / 25

Calea virgină / 27

Vasile Rotaru / 31

Reîntoarcerea la elemente / 34

Scrisoare de adio / 38

Vestigii / 42

Oamenii pământului / 43

Ploaie cu soare / 47

Omul a spus / 49

Bună ziua! / 54

Prieteni de la miezul nopții / 66

Întoarcerea fiilor risipitori / 71

Moină / 76

Ars poetica / 77

Cântecul apelor mari / 88

Buna vestire / 101
De la un capăt la altul... / 105
Plecare din Mangalia / 109
Mărul / 111
Pâinea unanimă / 115
Uneori, iarna... / 118
Clasa la atac / 121
Lauda femeii / 129
Ploaia / 134
Pietrelor... / 137
Maternitate / 138

Cântece țigănești / 141

Romanță / 145
Cântic de fată mare / 147
Amar / 149
Cântic de lampă / 151
Fata necăjită / 154
Cântic de nuntă / 156
Nevasta mincinoasă / 158
Cântic de dor și of / 162
Blestem de dragoste / 166
Tristă e viața de mort / 168

Balade / 173

Rică / 175
Hanny / 180

Cântic de fată neagră / 186
Cântic de lună / 191
Viana / 194
Cântic de paj / 199
Cântic de poterași / 204
Epitaf / 211

Laude și alte poeme / 213

Prefață / 215

Cântarea României / 216

Cântecul întâi. Invocarea poetului / 216
Preludii / 227
Ropote / 233
1907 / 251
Cântecul al doilea. Cântecul de drum / 262
Se aude un cântec / 266
Întoarcerea acasă / 273
Drumul mare / 277
Lacrimi / 283
Ars poetica / 284
Pâinea / 285
Maternitate / 287
Pruncul / 288
Tâmplarul / 290
Lăutarul / 291
Pro pace / 292
Armata păcii / 295

Voința ta / 297
Cinci toasturi de ziua partidului / 298
Lampa / 301
La mulți ani... / 302
Unu mai / 303
Proclamație / 304
Laudă tomatei / 306
Mărul / 308
Cărbuni / 309
Haos și precizie / 311
Ploaie de vară / 312
Aere perennius / 313
Totuși, octombrie... / 314
De toamnă / 315
Ochii / 318
Portretul unei adolescente / 319
Tipografii / 320
Stanțe de dragoste / 321
Pârâul și marea / 322
Nud la plajă / 323
Statuie / 324
Suvenir / 325
Unei flori / 326
Metempsihoză / 327
Zăpezi / 329
Album / 330
Cronică / 331

Cartea / 332
Toamna / 333
Semănătorul / 334
Recolta / 340
Porumbiei / 342
Mangalie / 343
Septembrie / 345
Ghicatori / 346
Astronautul / 347
Oțelari / 348
Cenușăreasa / 349
Lumina apelor / 350
Ca printre mari prăpăstii / 351
Fluture / 353
Văleni / 354
De toamnă / 355
Drum în pădure / 357
Batrânului maestru / 359
După anii pribegi / 360
Autocritica / 361
Dedicație / 362

Prefață

Nu vă bizuiți pe mine!
Eu nu sunt decât ecoul și (uneori) prevestirea
faptelor voastre.

Deci
nu vă bizuiți pe mine,
ci pe faptele voastre!

Nu vă bizuiți pe mine,
eu nu fac decât versuri din cuvinte,
cuvintele nu sunt mai mult ale mele
decât ale voastre, ci vin singure.

Uneori, e drept, caut rimele,
le mai forțez chiar,
dar și dacă nu le-aș căuta
ele ar veni singure.

Deci
nu vă bizuiți pe mine
ci pe ceea ce sunteți, ce faceți.
Vorbele mele vor spune
singure această minune.

Sfârșit

Îmi lipsesc tâmpla de pământ
și aud oftatul cavernos al minelor;
îmi înalț ochii pe cer
și nu văd decât norii de fum
înfășând gâtul lung
al coșurilor de fabrică;
în gări, în porturi, pe străzi, pe câmpii,
pretutindeni oameni aplecați
ridică, sapă, coboară, umblă,
gâfâie, se mișcă, asudă;

numai undeva,
într-un birou capitonat și cu intrarea strict
oprită,
Cineva șade într-un fotoliu adânc
și nu face nimic,
fiindcă oamenii cei mulți fac tot ce e de făcut,
fac tot ce nu se poate face.
Și omul singur din biroul capitonat
Seamănă, în neclintirea lui, cu un condamnat
la moarte.

1934

Vita nuova

Am să-ți povestesc cândva, iubita mea,
despre marginile singurătății,
îmi vor pica vorbele domol, rotunde, ovale,
va fi o poveste ca un vis întârziat peste
crengile nopții
și tu ai să mă ascuți tăcută, cu ochii mari,
întrebători.

Am să-ți povestesc cândva, sunt sigur,
despre tristul peisaj lunar al singurătății,
despre adâncile-i prăpăstii și despre
orbitoarea ei lumină.

Apoi glasul mi se va rostogoli ciudat,
se va ridica în zbor, vulturește, peste piscuri,
povestea va prinde rădăcini și va da muguri,
nădejtile vor răsări din vorbe ca din
pământul gras, aburit, al câmpiilor.

Am să-ți povestesc despre furtuni și înserări,
despre vârfurile pleșuve ale munților,
despre boarea lină a văilor ardelene
și despre cântecul netălmăcit al mierloiului
sălbatic.

Dar mai presus de toate,
mai cu grijă ca despre toate,
mai înflăcărat și mai viu ca despre toate,
am să-ți povestesc, iubita mea, despre oameni.

Sunt aici, în inima și-n gândul meu,
mulți, nenumărați și fără sfârșit:
oamenii domoli și blânzi ai pământului
ca vorbele mele domoale,
oamenii furtunatici ai mării,
pe care nici o vorbă n-o poate cuprinde,
oamenii palizi și triști ai orașelor,
femeile lor pudrate, prea albe,
sau ceilalți oameni, nevăzuți, ai orașelor,
temeliile, paza și primejdia lor:

Oamenii anonimi și mereu prezenți ai
orașelor,
oamenii trudei și-ai vrerii neclintite.

Va fi o poveste ieșită din mitologie,
o fantastică poveste, ca un crud adevăr,
o poveste adevărată și simplă ca un fapt
divers.

Apoi, târziu, îți voi privi în ochii limpezi,
te voi întreba încet despre marginile
singurătății,

iar tu îmi vei răspunde cuminte, domoală,
și ne vom da seama atunci că de mult nu mai
suntem singuri.

Am să-ți povestesc cândva, iubita mea,
despre marginile singurătății
și despre viața nouă pe care-o vom începe
atunci.

1935

Singura lumină

Sunt, uneori, fraților, pe culmi viscole reci;
șuieră subțiri ca o biciușcă de alun, ca o
chemare de departe,
vânturi de creste și de oțel,
reci, din adâncuri și zări despletite.

Uneori, frații mei, frații mei, biciuit
obrazul îmi îngheață în singurătăți,
sus, peste creste, în singurătăți
cu vulturi pleșuvi și viscole reci și subțiri.

Cum mă aplec atunci înspre voi, înspre văi,
și v-aș chema de-acolo, din somnul trudei
voastre,
lângă obrazul meu înghețat în singurătăți,
încleștat, scorojit, șfichiuit sus în piscuri.

Frații mei, frații mei, ce sărace mi-s vorbele,
chemarea!

Ea n-ajunge până la voi, e subțire,
ca un cuțit o taie viscole reci din piscuri,
o sfarmă în pulberi ca zăpezile mărunte
căzute undeva, măcinate-n pripoare.

Dar mă-nalț îndărătnic prin furtuni
(atâta sunt de slab și subțire!),
aș fi frate cu stelele de n-ați fi voi în vale
aprinzând cu înserare câte-o stea în fiecare
fereastră.

Iar bezna mă prinde cu gândul la voi,
în piscurile reci mi-e singura căldură,
această unică și dragă mângâiere,
fraților, fraților, voi, frați adormiți!

Apoi văile se umflă și pornesc,
hohotind, către voi, către șesuri...
Vânturile reci ale singurătății cântă
și inima mea se-nfierbântă ca o rumenă pâine,
ca o palmă călduroasă, mângâietoare,
când trec peste viscole, peste vârfuri și zăpezi,
din străfundul vostru, chemările, căldura,

când clipa mică sporește cit un veac
(doar viscocele reci rămân pe-afară, șuieră
mai departe),
când mă aplec peste văi, peste liniște
a voastră de somn,
deschisă cu grijă fiecărui oaspe,
ca palmele, ca ușile voastre grele, de blăni
înnegrite, crăpate,

când cu grijă deschideți și tăios vă uitați,
purtând într-o mână, aprins, înălțat,
felinarul de paing și pojar
în clipa cât un veac din nopțile conspirației.

1935

Scrisoare într-un pachet cu alimente

Hârtia asta albă care-mi stă dinainte
atâtea lucruri îmi aduce aminte
despre voi și despre mine
și aș vrea să vă întreb dacă o duceți mai rău
sau mai bine,
dacă și voi vă gândiți, când somnul nu vă
vine,
la atâtea lucruri mari și de toți așteptate?

Fiindcă, măcar că voi stați închiși, pe când
eu umblu în libertate,
aceeași soartă ne așteaptă în toate,
aceeași viață aspră și același dor mă leagă
de voi ca pe-un frate.
Și fiindcă am pomenit de închisoare și de
libertate,
o să vă amintesc (fiindcă, desigur, o știți
dinainte),
că oricare din noi ar spune că e liber, minte:
și eu care privesc cerul întreg, acum, când
umplu pagina scrisorii,
ca și voi care-l vedeți numai din curtea
închisorii,